

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van oorlogsmonument
te Berlare**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 september 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oorlogsmonument te Berlare;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 18 augustus 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oorlogsmonument voor de gesneuvelden, de opgeëisten en burgerlijke slachtoffers van WO I en WO II van de gemeente Berlare en als aandenken voor de Belgische soldaten gesneuveld tijdens de 'Slag te Berlare' van 4-8 oktober 1914, gelegen te

Berlare (Berlare), Dorp z. nr. ;

bekend ten kadaster:

Berlare, 1ste afdeling, sectie D, perceelnummer 440B/deel, deel van vroegere kerkhofsite, met inbegrip van vijfhoekig perk met boordstenen, zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

Sterk symboliserend en emotioneel geladen gedenkteken bestaande uit een bronzen beeldengroep die op een hoge cilindervormige sokkel van blauwe hardsteen is geplaatst. De engel, de vrede symboliserend, ontfermt zich over een stervende, zittende soldaat en over een geknielde, gemartelde opgeëiste. Op de zuil staat een in brons uitgewerkt bas-reliëf die de 'VELDSLAC VAN BERLAERE 4-8 OCT. 1914' toont. De bijzonder getrouwe weergave van de figuren getuigt van een expressionistisch realisme, met een beheerste weergave van de emoties. Beeldengroep en bas-reliëf zijn het werk van Jules Vits van Melle, gesigneerd.

Beeldhouwer Jules Vits (Melle 1886-Melle 1935) was een leerling van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Gent en werkte ondermeer in het atelier van Aloïs De Beule. Tot aan de Eerste Wereldoorlog vervaardigde Jules Vits portretbustes, reliëfs en vooral hoogstaand religieus beeldhouwwerk. Later vervaardigde hij ook funeraire monumenten, portretten en elementen die konden ingepast worden bij woningbouw. Tijdens het interbellum realiseerde hij talrijke oorlogsgedenktekens in eigen land, zoals te Waarschoot, Wichelen, Zottegem, Aarsele, Overpelt en Achel, maar ook in Frankrijk. In zijn werk zitten zowel elementen uit de neogotiek, de art nouveau, de art deco en het monumentaal realisme.

Historische waarde:

Gemeentelijk oorlogsgedenkteken WO I voor de gesneuvelden, de opgeëisten en burgerlijke slachtoffers van de gemeente Berlare en voor de 62 Belgische soldaten die omkwamen bij de 'Slag van Berlare' van 4-8 oktober 1914. Grootse inhuldiging op 3 augustus 1930 in aanwezigheid van luitenant-generaal Baron Michel, die bij de slag om Berlare de 4de legerdivisie aanvoerde. Later werden tegen de frontzijde van de sokkel op twee kleine bronzen platen de namen van de slachtoffers van WO II toegevoegd.

Sociaal-culturele waarde:

Als zijnde de materialisatie van het herdenken van een collectief trauma, waarbij de gemeente de zware tol aan mensenlevens van de militaire 'Slag van Berlare' herdenkt, en daarbij ook haar vele burgerlijke slachtoffers van de beide wereldoorlogen niet wenst te vergeten.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009 en 10 juni 2011. (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011)

Brussel,

24 NOV. 2011

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS